

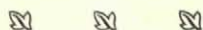
FOP. I. BROUWER: *Zwerven door Drenthe, het land der Hunnebedden*. Van Gorcum en Co., Assen. 72 pp.

Allereerst een tevreden gestemde inleiding van den Commissaris der Koningin in Drenthe. Hij durft te zeggen: „Toch kan niet beweerd worden, dat uit natuurschoonooipunt de waarde van Drenthe de laatste jaren belangrijk zou zijn verminderd”. Nu, met alle waardeering voor veler goede bedoelingen kom ik tot de slotsom, dat in de laatste vijftig jaren de „natuur” van Drenthe wel zeer groote verliezen heeft geleden.

Deze meening wordt bevestigd op vele bladzijden van dit aardige boekje o.a. reeds op pag. 5 waar prof. Weevers zich uitspreekt en in datzelfde hoofdstuk en nog een volgend zingt Fop Brouwer zelf de lof van het *oude* natuurschoon, dat verloren gaat. Dr. Mulder geeft een paar aardige hoofdstukken over geologie en praehistorie en dan vertelt Ir. Jansen hoe het Staatsboschbeheer in Drenthe werkt. Dan volgen heel aantrekkelijke hoofdstukjes over Drenthse boerderijen, meren, dorpen, beekjes en beekdalen, allemaal heel beknopt, maar toch zoo, dat hier weer wat beterschap ligt voor het ongelooflijk onwetende Nederlandsche publiek.

Een hoofdstuk over Jeugdherbergen leidt naar de beschrijving van 17 rijwieltochten door Drenthe. En tot slot een goede rijwielkaart.

Een bijzonder aardig boekje dat werkelijk in een ernstige behoefte voorziet. JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Gele Ogentroost. Deze zomer vonden we enige exemplaren van de Gele Ogentroost (*Euphrasia lutea*) aan de straatweg tussen Heerenveen en Wolvega. In deze omgeving groeit ook al sinds jaren Springzaad (*Impatiens Noli-tangere*), dat op dezelfde manier kan zijn aangevoerd, misschien via een losplaats op de Linde.

Leeuwarden.

G. v. MINNEN.

De Groote Vuurvlinder. Gedurende mijn in Friesland doorgebrachte vakantie deed ik de volgende waarnemingen, die ik mij verplicht acht te Uwer kennis te brengen.

27 Juli '39: 7 ex. Groote Vuurvlinder (4 ♂, 3 ♀) aangetroffen in den Polder van Dr. Driesen, behorende tot het Waterschap De Linde, en gelegen aan den westkant van den straatweg Wolvega-Blesbrug. De prachtige diertjes deden zich respectievelijk te goed op bloeiende distels en rolklaver; 1 ex. streek neer op niet bloeiend waterdrieblad.

De rups, die ik zoo gelukkig was te vinden en de vrijheid heb gelaten, trof ik aan niet op waterzuring zooals gewoonlijk, maar op aangevreten waterdrieblad.

Van 2, in denzelfden polder bloeiende waterdriebladplanten, bloeide één op een droge, reeds gehooide strook (haag) tusschen twee sterk verlandende petgaten, ruim anderhalve meter van den waterkant.

4 Aug. '39: Een vrouwelijke, reeds tamelijk afgevlogen Groote Vuurvlinder ontdekt in den rietberm langs het Stroomkanaal bij het Prov. Stoomgemaal te Tacoziyl (parallelweg).

Aan den rechteroever van het Stroomkanaal bij Spannenburg (wij kwamen van Lemmer) een prachtige groep zuiver witbloeiende moerasandoorn gevonden.

In het tuingrint bij de woning van den chef-machinist van het Prov. Stoomgemaal te Tacoziyl 2 parende, spierwitte „oorkruiers” geobserveerd.

Alkmaar, 12 Aug. '39.

JAN VISSER.

Vlinders op Texel. Eind Augustus van dit jaar wemelde het op Texel van vlinders. De hoofdfiguur was de Argusvlinder (*Pararge megaera*) bij honderden, meest paarsgewijs. Maar nog belangrijker eigenlijk waren de Distelvlinders. Op 23 Augustus telde ik langs den Nattevlak-weg tusschen Jan Aye weg en Westerslag 120 exemplaren over een afstand van 2 km. Deze weg is flink breed en gaat door de jongste bebosching, waarin nu nog hei en helm evenveel ruimte opeischen als den en spar en eikje. De vlinders zogen honig uit de heibloem en zaten ook te rusten in het pad, in beide gevallen vaak uitmuntend beschermd door hun schuilhouding. Onverwacht vlogen ze voor den voet op. Door te zigzaggen over den breedten weg, kreeg ik er zoo veel te zien. Natuurlijk goed opgepast voor dubbel tellen. Er waren veel kleintjes

bij. En niet alleen langs dien Nattevlak-weg, maar ook overal in Biesbosch en Bleekersvallei fladderden ze over de mooie bloeiende hei, de dophei in tweede bloei-periode.

Vermeldenswaard lijken mij nog een vijftal *Atalanta's* en één Rouwmantel in de week 21—28 Augustus.

JAC. P. TH.

Lievenheersbeestjes. Zondagavond, 20 Aug. 1939 trof ik in Biezelinghe over een afstand van ongeveer een km. talloze Lieve-Heersbeestjes aan op de berm van de weg en op het riet van de aangrenzende slootjes. Het waren er honderden. De soort bleek *Coccinella septempunctata* L. te zijn.

B. J. J. R. WALRECHT.

Zeldzame zweefvliegen. Als vangplaats van de zeldzame *Volucella zonaria* kan ik Zeist noemen. Op 25 Aug. j.l. ving ik hier deze fraaie zweefvlieg op *Buddleia*. Bij Woudenberg is de steeds zeldzamer wordende *Cincia borealis*, de Hoogveenzweefvlieg, nog aan te treffen op een door hekwerk afgesloten terrein met handekenskruiden, klokjesgentiaan en zonnedauw.

Zeist.

G. DE LEEUW.

Ringslangen. Van 't voorjaar kreeg ik van mijn broer twee ringslangen voor mijn terrarium. Klaarblijkelijk leefden deze nog al vreedzaam met elkaar. Meestal kregen ze ieder een kikker, een enkele keer had ik maar één kikker voor hen. Dan werd het hoge ruzie en begonnen ze ieder aan een eind. Als de koppen van de slangen elkaar ontmoetten, begonnen ze geweldig te slaan met de staarten en beten elkaar flink. Een keer had de kleine bijna een kikker op. De grote die dat blijkbaar niet kon hebben, beet de kleine in de gele ring, waarbij deze de kikker uitspuwde. De grote tastte dadelijk toe en verorberde zijn prooi.

Voor 5 weken ging ik met vakantie. Voordat ik wegging heb ik ze een paar kikkers gegeven. Vier weken later kregen ze 3 kikkers. De grote (± 80 cm) nam er twee voor zijn rekening en bleef er dus een voor de kleinste (60 cm) over. Enige dagen later vonden mijn huisgenoten de kleine slang, die zich lag te zonnen en niet ver daarvan lag de kop van de grote slang met nog slechts 10 à 15 cm lichaam eraan. De rest was ris afgebeten. Nergens was het overige te vinden.

Toen men het mij vertelde, dacht ik dat het een stuk vel was, want ze waren pas verveld. Maar het was zuiver vlees. Wie kan hier een oplossing voor vinden? Kan de kleine de grote opgegeten hebben, want nergens is de overige 60 cm lichaam te vinden. Komt het meer voor dat slangen elkaar opeten?

Vermeld zij nog dat ik geen andere dieren in mijn terrarium heb.

Alphen a. d. Rijn.

DIK LANGEVELD.

Afscheidslied der trekvogels. U weet wel: „Ach, wie so bald” . . . Als mijn spreeuwen hun jongen groot gekregen hebben, verlaten ze Binnenduin en maanden lang krijg ik ze niet weer te zien. Maar in October komen ze weer opdagen, vliegen het aloude nestkastje in en uit en zingen uit den treuren. Dat duurt eenige dagen en dan gaan ze voor goed er van door. Zijn hieromtrent al ring-gegevens bekend? Je zoudt hiervoor de oude spreeuwen moeten ringen in het voorjaar.

JAC. P. TH.

De Glanskopmees en de Hennepnetel. Nu al vier jaar achtereenvolgend heb ik er voor gezorgd een flinke groep hennepnetels te hebben voor het raam van mijn studeerkamer. Ze komen „vanzelf” op en het komt er alleen op aan, hun concurrenten — in dit geval koekoeksbloem en voorjaarshelmkruid — onder den duim te houden. Het zijn heel mooie planten, maar het aardigste is, dat, wanneer ze in Augustus hun vruchten rijpen, strijk en zet een paar Glanskopmeesjes daar op af komen. Het valt hun niet eens zoo heel makkelijk de nootjes uit de stekelige kelken te halen en dat gaat naar meezenmanier met veel acrobatiek en vleugelgefladder. Veel nootjes vallen op de grond en daar komen de musschen en vinken op af. Er is altijd maar één paar van die meesjes, waarschijnlijk toch wel hetzelfde? Ze blijven den heelen winter, want als eindelijk die hennepnetels de leverantie staken, staat alweer het wintervoederhuisje gereed.

JAC. P. TH.

Een Aronskelk-individu. Deze vriend staat in Thijsses's Hof in gezelschap van een twintigtal plaatsgenoten. Doch geen tijdgenoten. Hij steekt n.l. reeds in 't eind van September een groepje boven den grond, ontplooit zijn eerste blad midden October. Het is een gewone Gevlekte Aronskelk (zonder vlekken) en volgens de boeken mag alleen de Italiaansche Aronskelk zoo vroeg boven den grond komen. Hij groeit lustig door, gedurende den winter, krijgt omstreeks Nieuwejaar gezelschap van zijn tragere soortgenoten. Vorst deert hem niet, zelfs de strenge vorst van December '38. Maar met bloeien en vrucht rijpen halen de anderen hem in. Die hebben in de eerste helft van Augustus al hun roode bessen reeds gerijpt, laten ze zelfs vallen. Onze vroeg-ontluiker echter heeft in het begin van September zijn vruchten nog groen. Laat ik er nog bijvoegen dat het een reus is, vruchstengel 46 cm hoog en de kolf bezet met 54 vruchten.

JAC. P. TH.